



Akureyrarbær

# Lýðheilsuvísar og heilsueflandi samfélag á Akureyri

Kristinn J. Reimarsson  
Sviðsstjóri samfélagssviðs



# Upplegg



Akureyrarbær

- Heilsueflandi samfélag – sagan
- Heilsueflandi skólar
- Aðalskipulag
- Stefnur Akureyrarbæjar
- Lýðheilsuvísar



# Sagan



Akureyrarbær

- Akureyrarbær og Embætti landlæknis undirrituðu samstarfssamning á Akureyri 28. ágúst 2015 um þátttöku Akureyrarbæjar í verkefninu Heilsueflandi samfélag.
- Heilsueflandi samfélag miðar að því að þróa samfélagslegan ramma utan um markvissa og heildræna heilsueflingu allra aldurshópa. Í þeim tilgangi eru lagðir til grundvallar fjórir áhrifaþættir heilbrigðis sem unnið er með, þ.e. næring, hreyfing, geðrækt og lífsgæði.
- Með undirritun samningsins bætist Akureyri í hóp þeirra sveitarfélaga sem skuldbinda sig til þess að efla lýðheilsu og lífsgæði íbúa sinna á markvissan hátt.



# Sagan (frh.)



Akureyrarbær

- Ekki hefur verið veitt beinu fjármagni í verkefnið
- Fullt í gangi
- Undir stofnunum komið
- Verkefnið ekki nægjanlega mikið rammað inn



# Heilsueflandi skólar



Akureyrarbær

- 2 framhaldsskólar
  - MA: 2011
  - VMA: 2011

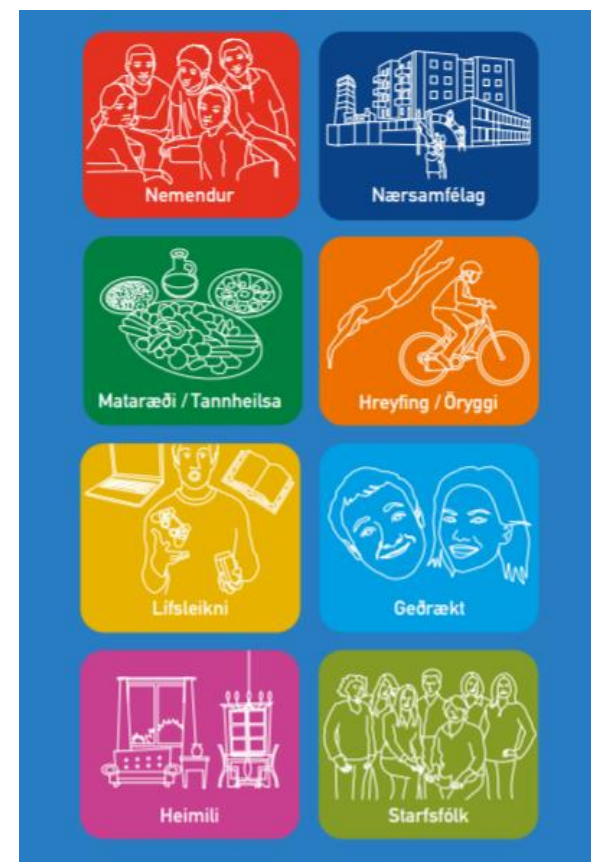




Akureyrarbær

# Heilsueflandi skólar

- Brekkuskóli
- Giljaskóli
- Glerárskóli
- Hlíðarskóli
- Lundarskóli
- Naustaskóli
- Oddeyrarskóli
- Síðuskóli
- Grímseyjarskóli
- Hríseyjarskóli





Akureyrarbær

# Heilsueflandi skólar

- Hólmasól
- Hulduheimar - Kot
- Hulduheimar - Sel
- Iðavöllur
- Krógaból
  - heilsuleikskóli
- Kiðagil
- **Lundarsel**
- Naustatjörn
- Pálmholt
- Tröllaborgir
- Hríseyjarskóli

Einkareknir:  
Hólmasól og Hlíðaból



# Aðalskipulag 2018 - 2030



Akureyrarbær

- Markmið:
  - Á Akureyri sé öruggt og fjölskylduvænt búsetuumhverfi með miklum lífsgæðum og vönduðum lífsskilyrðum bæjarbúa.....
  - Samgöngukerfi bæjarins er gott.....  
Mikil áhersla er á fjölþætta samgöngumáta svo sem almenningsamgöngur og að auka möguleika á að ferðast gangandi eða hjólandi milli staða.





# Markmið



Akureyrarbær

- Menning og samfélagsþjónusta
  - Tryggja skal aðstöðu fyrir íþróttá- og æskulýðsstarfsemi og góðu aðgengi allra að henni.
  - Framkvæmd: Tryggt verði að ávallt sé í boði góð þjónusta fyrir íbúa og þeir hafi fjölbreytt tækifæri til menntunar, tómstundaiðju og að taka þátt í og njóta menningarstarfsemi.

## 2.1.26 Vegir, götur og stígar



Akureyrarbær

- Haldið verður áfram að byggja upp göngu-, hjóla- og reiðstíganet bæjarins á grunni framkvæmdaáætlunar um þá uppbyggingu.
- Unnið skal að því að auka hlutdeild hjólandi og gangandi vegfarenda. Hjólreiðar verði öruggur og aðgengilegur kostur í samgöngum í bæjarfélaginu allt árið um kring og gerðar verði reiðhjólabrautir/hjólareinar með það að markmiði að aðskilja gangandi og hjólandi umferð á stofnbrautum.
- Stefnt skal að því að Akureyrarbær fái vottunina Bicycle Friendly Community og geti því auðkennt sig þannig í markaðssetningu bæjarins gagnvart hjólreiðafólki



# Almenningssamgöngur



Akureyrarbær

- Leiðakerfi strætisvagna er unnið með það að leiðarljósi að þjóna markvisst sem flestum íbúum bæjarins og auka þannig notkun strætisvagna. Akstur í grennd við Háskólann á Akureyri og íþróttamannvirki í bænum er aukinn verulega og sömuleiðis þjónusta við grunn- og framhaldsskóla. Einnig verður leiðin að Sjúkrahúsinu á Akureyri greiðari.



# Stefnur



Akureyrarbær

- **Atvinnustefna**
- Ferðastefna
- Menningarstefna
- **Íþróttastefna**
- **Velferðarstefna**
- Fjölmennningarstefna
- **Forvarnarstefna**
- Mannauðsstefna
- Jafnréttisstefna
- Skólastefna
- Umhverfis- og samgöngustefna



# Atvinnustefna



Akureyrarbær

- **Samfélagið á Akureyri verði í fararbroddi á sviðum lýðheilsu, umhverfis- og íþróttamála og byggi á góðri aðstöðu og metnaðarfullri þekkingu íbúa, stofnana og fyrirtækja.**



# Atvinnustefna



Akureyrarbær

## • Markmið

- Sveitarfélagið stefni að því að verða „heilsueflandi samfélag“
- Myndaður verði klasi hagsmunaaðila sem stefni að því að koma á fót öndvegissetri (Centre of Excellence) á Akureyri í íþróttum, heilbrigðis- og lýðheilsumálum og mynda sérhæfni á slíkum sviðum.
- Skipulag á Akureyri taki mið af heilsusamlegu umhverfi.
- Sveitarfélagið verði þekkt fyrir metnað í umhverfismálum og sjálfbærri nýtingu auðlinda og leitist við að vera í fararbroddi í þáttum sem snúa að umhverfismálum.

# Atvinnustefna



Akureyrarbær

- Aðgerðir:
  - Sveitarfélagið taki tillit til sjónarmiða lýðheilsu við stjórnsýslulegar ákvarðanir (sbr. e. Health in policies).
  - Kannaðir verði möguleikar á að byggja upp sérhæft nám í íþróttافرæðum, íþróttakennslu og tengdum greinum innan sveitarfélagsins og skoðaðar verði leiðir til að samþætta nám og afreksíþróttir. Sérstaklega verði horft til nýtingar íþróttamannvirkja bæjarins á þessu sviði.

# Atvinnustefna



Akureyrarbær

- Aðgerðir
  - Í sveitarfélaginu verði starfrækt rannsóknarmiðstöð sem sinni rannsóknum fyrir sem flestar heilsutengdar greinar s.s í tengslum við sérhæft nám í íþróttافرæðum, íþróttakennslu og tengdum greinum.





# Atvinnustefna



Akureyrarbær

- Aðgerðir:
  - Framkvæmdaaðilar taki mið af markmiðum um heilsueflandi samfélag við uppbyggingu náttúru- og útivistarsvæða og samgöngumannvirkja.
  - Komið verði á samstarfi fagaðila og sveitarfélagsins við að leggja drög að uppbyggingu heilsusamlegs umhverfis í bænum, t.d. við lagningu göngu- og hjólastíga með það að leiðarljósi að vinna gegn nútíma lífstílssjúkdómum

# Forvarnarstefna



Akureyrarbær

- Forvarnastefna Akureyrarbæjar miðar að því að standa vörð um hagsmuni barna og ungmenna og tryggja uppeldisskilyrði þeirra.
- Foreldrar gegna lykilhlutverki í forvörnum og því er mikilvægt að ná til þeirra og styðja þá í hlutverki sínu.



# Forvarnarstefna



Akureyrarbær

- Æskilegt er að ná sem mestri samvinnu um forvarnir við alla sem vinna með börnum og ungmennum.
- Til þess að forvarnir skili árangri þarf starfið að vera markvisst og faglegt.
- Íbúar þurfa að vinna sem ein heild að framkvæmd forvarna.



# Forvarnarstefna



Akureyrarbær

- Leiðarljós:
  - Foreldrar gegna lykilhlutverki
  - Jákvæð og sterk sjálfsmynd – virðing fyrir sjálfum sér og öðrum
  - Heilbrigðir lífshættir – heilsueflandi samfélag
  - Greiður aðgangur að íþróttá-, lista- og tómstundastarfi



# Íþróttastefna



Akureyrarbær

- Markmið:
  - Að efla og viðhalda vitund fólks um mikilvægi þátttöku í almenningsíþróttum þannig að sem flestir stundi íþróttir og hreyfingu sér til heilsubótar. Að íbúum bæjarfélagsins standi til boða fjölbreytt aðstaða til iðkunar almenningsíþróttar.



# Velferðarstefna



Akureyrarbær

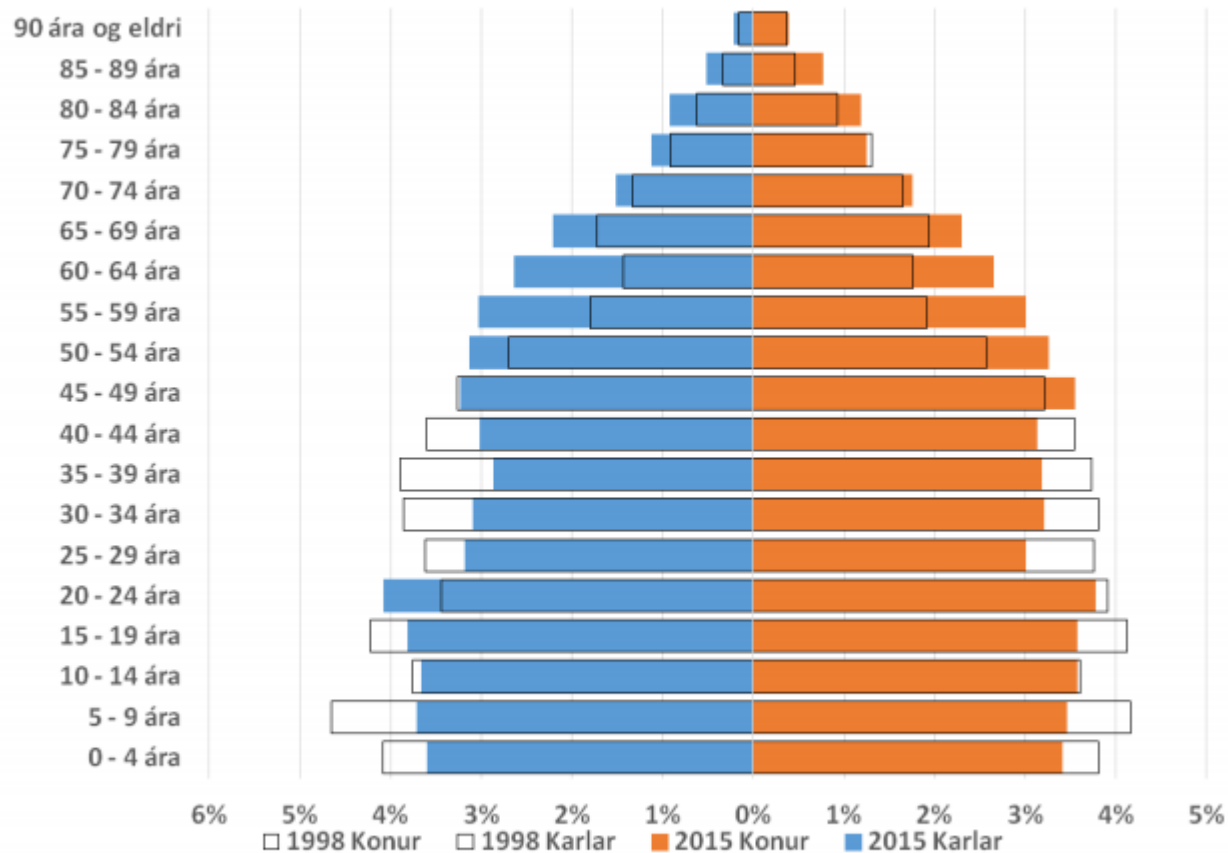
- Framtíðarsýn:
  - Árið 2021 búa íbúar sveitarfélagsins við félagslegt öryggi og góð uppeldisskilyrði barna og ungmenna. Þeim er gert kleift að búa sem lengst í heimahúsum, stunda atvinnu og lifa sem eðlilegustu lífi.
  - Bæjarbúar eru hvattir til heilbrigðra lífshátta með öflugri fræðslu og forvörnum í öllum málaflokkum.





Akureyrar bær

### Aldursdreifing



Stöplarit 1: Samanburður á hlufallslegum fjölda árganga af heildarfjölda Akureyringa árin 1998 og 2015.





Akureyrarbær





# Virkið - virknisetur



Akureyrarbær

- Virkið mun starfa sem þjónstубorð, á Eyjafjarðarsvæðinu, með hagsmuni einstaklingsins að leiðarljósi. Þjónustan verður þverfagleg og miðast við aldurshópinn 16 – 29 ára. Um ræðir tólf samstarfsstofnanir sem sameinast um verkefnið en þær veita allar einhvers konar þjónustu við þennan viðkvæma og verðmæta aldurshóp.

# Virkið - virknisetur



Akureyrarbær

- Markmiðið er að bæta þjónustu við ungt fólk á krossgötum með því að:
  - Auðvelda aðgengi fyrir notandann
  - Veita snemmtæka íhlutun
  - Minnka líkur á að fólk falli á milli kerfa
  - Samþætta þjónustu og úrræði
  - Auðvelda tilvísunaraðilum að koma málum í réttan farveg
  - Móta virkniúrræði

# Virkið - virknisetur



Akureyrarbær

- Með samstarfi þessu og þeirri nálgun sem verkefnið felur í sér mun draga úr áhættunni á vanvirkni ungs fólks og snemmbærri töku örorku. Þannig aukast líkurnar á farsælli innkomu á vinnumarkað til framtíðar.





Akureyrarþéttvangur

# Virkið - virknisetur

- Samfélagssvið  
(Ungmennahús)
- Fjölskyldusvið
- Sjúkrahúsið á Akureyri
- Fjölsmiðjan á Akureyri
- HSN
- SÍMEY
- VMA
- MA
- Vinnumálastofnun
- VIRK
- Starfsendurhæfing  
Norðurlands
- Grófin  
geðverndarmiðstöð



# Barnasáttmálinn

(Alþingi - febrúar 2013)



Akureyrarbær

- Akureyri gegnir veigamiklu hlutverki og getur með þátttöku sinni rutt brautina fyrir innleiðingu Barnasáttmálans á Íslandi. Akureyri vinnur þegar ötullega að mannréttindamálum og markviss innleiðing Barnasáttmálans er því rökrétt skref fyrir sveitarfélagið í kjölfar lögfestingar sáttmálans.



Akureyrarbær

# Barnasáttmálinn - hornsteinar

- Að réttindi barna séu vel þekkt.
- Að horft sé til réttinda allra barna.
- Að börn geti tekið þátt í skipulagningu, þróun og mati á þjónustu sem er ætluð þeim.
- Að börn geti tekið þátt í þróun og skipulagningu umhverfis síns.
- Að börn geti tekið þátt í ákvörðunum sem skipta þau máli.
- Að börn búi við öruggt umhverfi.
- Að börn geti tekið þátt í félags- og menningarlegri starfsemi og viðburðum á vettvangi sveitarfélagsins.
- Að börn séu metin að verðleikum.
- Að ákvarðanir í málefnum barna séu teknar með heildstæðum hætti, þar sem fyrst og fremst sé horft til þess hvað börnunum sé fyrir bestu.
- Að raunprófuð þekking og reynsla liggi til grundvallar ákvörðunum sem hafa áhrif á börn með einum eða öðrum hætti.

# Aðrir þættir



Akureyrarbær

- Aldursvænn bær
- Leiðandi bær í notkun Velferðartækni



# Lýðheilsuvísar



Akureyrarbær

- Mikilvægt mælitæki til að fylgjast með eða vakta framgang þeirra mála sem Akureyrarbær hefur sett stefnu á að vinna eftir sem HEILSUEFLANDI SAMFÉLAG.
- Eftirlit með gæðum.
- Kröfur um gæði og innihald

